



2016/2148(INI)

14.10.2016

ARVAMUS

Esitaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Saaja: regionaalarengukomisjon

töökohtade loomisse ja majanduskasvu elavdamisse investeerimise ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide panuse maksimeerimise kohta: aruande hindamine ühissätete määruse artikli 16 lõike 3 alusel (2016/2148(INI))

Arvamuse koostaja: Viorica Dăncilă

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval regionaalarengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. võtab teadmiseks komisjoni teatise partnerluslepingute läbirääkimiste ja rakenduskavade kohta, mida nõutakse ühissätete määruse artikli 16 lõikes 3;
2. on arvamusel, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, mille hulka kuulub ka Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD), on üliolulised investeerimisvahendid ning need on peamised rahastamisvahendid maaelu arengu edendamiseks paljudes liikmesriikides; juhib tähelepanu asjaolule, et kõnealuste fondide vastastikune täiendavus ja lisanduvus on üliolulised maapiirkondades töökohtade loomist ja majanduskasvu võimaldavate tingimuste loomiseks; rõhutab, et kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programm (POSEI) on peamiselt vastutav otseste ja kaudsete põllumajandussektori töökohtade loomise eest äärepoolseimates piirkondades, ning toetab jõuliselt selle eelarve ajakohastamist, et võtta arvesse kõnealuste piirkondade erilisi iseärasusi ja piiranguid kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 349 sätestatuga;
3. toonitab, kui tähtis on asjaolu, et partnerluslepingutes võetakse piisavalt arvesse maapiirkondade arenguvajadusi ja et partnerluslepingute sellealased sätted võetakse üle ühtekuuluvuspoliitika eri rakenduskavadesse;
4. on arvamusel, et maapiirkonnad, eriti vähim arenenud piirkonnad, võivad anda märkimisväärse panuse tööhõive suurendamisse ja vaesuse vähendamisse, hoogustades investeerimist innovatsiooni ja haridusse ning muutes need konkurentsivõimelisemaks, tagades seega uute põlvkondade pealekasvu; on seetõttu arvamusel, et maapiirkondades majanduskasvu tagamiseks tuleb vältida niisugustele piirkondadele eraldatud rahaliste vahendite kärpimist või külmutamist; on vastu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava toetuse külmutamisele või kärpimisele sunnimeetmena, mida rakendatakse suutmatuse korral täita puudujäägieesmärki, võtmata arvesse kõnealuste meetmete sotsiaal-majanduslikku mõju;
5. rõhutab, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid peaksid toetama taristu arendamist maapiirkondades ning eelkõige lairibaühenduse leviala laiendamist, põllumajandusliku toidutööstuse arendamist ja ajakohastamist ning VKEde juurdepääsu parandamist rahastamisele kõnealuses sektoris; on arvamusel, et paljusid praeguseid ÜPP vahendeid tuleks kasutada sihtotstarbeliste investeeringute edukaks ja tõhusaks rakendamiseks;
6. toonitab põllumajanduse rolli töökohtade pakkumisel ja maakohtade säilitamisel;
7. rõhutab, et uus EAFRD tugineb eelmistele programmitöö perioodidele, pakkudes paindlikkust territooriumide konkreetsete vajaduste paremaks arvestamiseks ja laiendades eesmärgi kuue ELi maaelu arengu prioriteedini, mis on jagatud 18 sihtvaldkonnaks ja mis kõik aitavad täita kolme valdkonnaülest eesmärki, milleks on innovatsioon, keskkonna-/kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine; rõhutab, et tehnoloogilise ja sotsiaalse innovatsiooni edendamine eelseisvatel rahastamisperioodidel on säästva ja konkurentsivõimelise Euroopa põllumajanduse jaoks keske tähtsusega; rõhutab ühtlasi, et

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid peaksid eelkõige võtma sihiks investeringud, mis tõenäoliselt hoogustavad majandustsükleid;

8. tuletab meelde EAFRD olulist panust kliimakaitssesse ja eesmärki kulutada vähemalt 20 % ELi eelarvest kliimameetmetele;
9. juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on EAFRD mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks;
10. peab kahetsusväärseks, et teise samba raames praegusele programmitöö perioodile algselt eraldatud eelarve oli 99,6 miljardit eurot, mis võrreldes eelmise perioodiga tähendab järsku langust reaalkaardis; rõhutab mitmest fondist rahastamise lisaväärtust ning jääb kindlaks seisukohale, et fondide koostoitmet käsitlevaid eeskirju tuleb ühtlustada;
11. väljendab muret maaelu arengu programmide pika vastuvõtmisprotsessi pärast; loodab, et komisjon, liikmesriigid ja piirkonnad on sellest protsessist õppust võtnud, et vältida sarnaseid viivitusi tulevikus; juhib tähelepanu asjaolule, et viivitused maaelu arengu programmide vastuvõtmisel ja põllumajandustootjatele toetuste määramisel soodustavad kriisi süvenemist põllumajandussektoris, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama üleminekumeetmeid, et tagada põllumajandustootjate jaoks juurdepääs rahastamisele;
12. juhib tähelepanu asjaolule, et maaelu arengu programmide hiline vastuvõtmine on vältimatult tekitanud viivitusi erimeetmeid ja allmeetmeid käsitlevate teatiste avaldamisel ning et see on tekitanud põllumajandustootjatele märkimisväärset ebamugavust;
13. on veendunud, et üks viivituste põhjus seisneb asjaolus, et maaelu arengu programmid on (seetõttu, et need peavad hõlmama erinevaid üksikasjalikkuse astmeid ja mitut tasandit) koostatud ülemäära killustatud kujul, mis raskendab abi praktilise korraldamisega seotud tööd, olles seega vastuolus eeskirjade lihtsustamise ja selguse alaste soovitatavate eesmärkidega;
14. on seisukohal, et maaelu arengu programmis tuleks esmatähtsaks pidada kavandatud projekte, millel on otsene mõju põllumajanduse arengule, hoolitsedes selle tagamise eest, et kõnealune programm ei sisalda projekte, mis hoolimata sellest, et need on mõeldud maapiirkondadele, võiksid sisalduda muudes Euroopa programmides;
15. toonitab taas, kui tähtis roll on maapiirkondades noortel ja naistel; peab kahetsusväärseks, et Euroopas töötab naiste juhtimisel keskmiselt vaid 28 % põllumajandusettevõtetest, samas kui naisettevõtetus on maapiirkondades säästva arengu oluline tugisammas sotsiaalsest, majanduslikust ja keskkonnavalasest seisukohast vaadatuna; märgib, et eelkõige maapiirkondades kuuluvad naised ja noored kõige ebakindlalt olukorras olevatesse ja kõrge tööpuuduse määraga rühmadesse; rõhutab, kui tähtsad on maaelu arengu programmid, millega toetatakse põllumajanduslikku tööhõivet, eelkõige kvaliteetsete töökohtade loomise osas noortele ja naistele; kutsub komisjoni üles toetama ja ergutama oma tulevase arengupoliitika prioriteedina maapiirkondades naiste pääsu tööturule; kutsub liikmesriike üles täielikult tugevdama ja edendama soolist mõõdet maaelu arengu programmide rakendamisel ning nõuab erilise tähelepanu pööramist projektidele, mille eesmärk on noorte integreerimine, ergutades neid seega karjäärina põllumajandustootjaks hakkama ja võimaldades põlvkondade vahetumist;

16. tuletab meelde, et ELi maapiirkondades esineb väga mitmesuguseid pikaajalisi probleeme (rahvastikukadu, säilinud elanikkonna vananemine, sotsiaalteenuste puudulikkus ja muud sotsiaal-majanduslikud probleemid), mis tuleks seada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatava Euroopa ühtekuuluvuspoliitika tähtsaimaks prioriteediks;
17. tunneb heameelt liikmesriikide ja piirkondade poolt suuremate eraldiste tegemise üle keskkonnameetmetele ja materiaalsetele investeeringutele, mille eesmärk on suurendada konkurentsivõimet ja säästvat arengut maapiirkondades; eeldab, et kõnealustel meetmetel koos teenustega, mida maakohtade juhid pakuvad kliimapolitiika ja bioloogilise mitmekesisuse strateegia hüvanguks, on pikaajaline mõju ja majanduslik finantsvõimendus, millega edendatakse eri fondide vahelist tõhusat täiendavust; rõhutab, kui tähtis on võtta kasutusele riskijuhtimisvahendid EAFRD osana, ning kutsub liikmesriike üles toetama usaldusfondide loomist ja kindlustusmaksete kehtestamist, et kaotada haavatavused põllumajandussektoris; märgib lisaks, et pikas perspektiivis tootlikkuse ja seega konkurentsivõime tagamine sõltub väga suurel määral investeerimisest põllumajandusliku tegevuse ning mulla, veevarude ja bioloogilise mitmekesisuse säästva majandamise keskkonnaaspektidesse, mille näideteks on mullaerosiooni vältimine, tõhus toitainete ringlus, optimaalne tolendamise, pealispinnase loomine ning agrometsanduse ja säästva metsamajandamise integreerimine, et kujundada välja vastupanuvõime kliimamuutuste suhtes ja arendada edasi tugevat biomajandust; märgib, et põllumajandustootjatel endil on vähem võimalusi niisugustesse meetmetesse investeerimiseks, sest nende tulud on praeguses majanduslikus olukorras surve all, mis omakorda muudab ELi ja liikmesriikide poolse rahastamise ülimalt oluliseks selleks, et võimaldada reageerimist suurenevatele väljakutsetele, näiteks tulevane tootlikkus, jõukus, toiduga kindlustatus ja kliimamuutused;
18. palub, et komisjon tagaks lihtsama ja geograafiliselt tasakaalustatud juurdepääsu rahastamisele, käsitledes erilise prioriteedina maapiirkondades ja struktuuriliselt ebasoodsas olukorras olevates piirkondades tegutsevaid ettevõtjaid ja ühistuid ning projekte, millega püütakse edendada territoriaalset ühtekuuluvust ja võrgustike loomist maapiirkondade vahel;
19. rõhutab, et maaelu arengu rahastamise meetmeid, mille eesmärk on edendada innovatsiooni ja investeeringute tegemist kujunemisjärgus tehnoloogia ja täppispõllumajanduse valdkonnas, tuleks oluliselt tugevdada, et tõhustada maapiirkondades Euroopa ettevõtjate konkurentsivõimet;
20. jääb kindlaks seisukohale, et maaelu arengu programmide raames rahastatavad projektid peavad tõeliselt vastama vajadusele luua majanduskasvu ja tööhõivet, ning palub komisjonil ja korraldusasutustel koostada rahastatud projektide ja tegevuste lisaväärtuse ning majandusliku ja sotsiaalse mõju eel- ja järelhinnangud;
21. palub komisjonil tagada, et sisse oleksid seatud mehhanismid korrelatsiooni saavutamiseks tootmis- ja müügihindade vahel, ning seega tagada, et ÜPP raames pakutava rahastuse puhul oleksid peamisteks toetusesaajateks põllumajandustootjad;
22. on seisukohal, et teatavates liikmesriikides ja piirkondades ei ole EAFRD pakutavaid võimalusi täielikult ära kasutatud suurenenud keerukuse ja komisjoni kehtestatud rangemate kontrollinõuete tõttu, ning nõuab seetõttu, et Euroopa tasandil võetaks

kasutusele tsentraliseeritud digitaalsüsteem, mis võimaldab raamatupidamisarvestuse probleemide tuvastamist; palub komisjonil tagada, et kõiki osalisi teavitataks õigeaegselt uuest EAFRD struktuurist, ning aktiivselt hõlbustada kõnealuste fondide kasutamist ja nähtavust;

23. rõhutab, kui tähtsad on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kohandused, millega tõhustatakse nende kohaldatavust äärepoolseimatele piirkondadele, hoogustades majandust ja kohalikku tööhõivet kõnealustes piirkondades, mida iseloomustab kaugus, kõrvalisus, hajuvus ja väike suurus ning mis järelikult nõuavad erilist tähelepanu töökohtade loomise ja säilitamisega seoses;
24. märgib, et teatavad liikmesriigid või piirkonnad, vahel just need, kus maaelu arengut kõige rohkem vajatakse, ei edenda kavades osalemist ning teatavatel juhtudel isegi mitte ei paku kavasid, mida nende territooriumidel vajatakse;
25. kutsub komisjoni üles tugevdama oma rolli seoses eesmärgiga vahetada ja levitada EAFRD kasutamise alaseid parimaid tavasid liikmesriikide ja piirkondade vahel;
26. kutsub liikmesriike, piirkondi ja komisjoni üles rakendama EAFRDd tõhusalt ja täielikult ning vältima ülereguleerimist või tarbetute menetluste lisamist; toonitab, et sihipärased nõustamisteenused ning pidev järelevalve ja abi on rakenduskavade puhul hädavajalikud, et toetada põllumajandustootjaid, metsavaldajaid ja maakogukondi tõhusa ja läbipaistva rakendamise saavutamiseks; palub komisjonil jätkata ÜPP lihtsustamist maaelu arengu programmide kohaldamisala vähendamata ning seega vähendada tarbetut halduskoormust ja bürokraatiat poliitikaeesmärke ohtu seadmata ning teostatavuse ja vajaduse korral kohandada selleks põhiõigusakte, et võimaldada kiiret ja lihtsat juurdepääsu Euroopa rahastamisele, eelkõige väikeste põllumajandusettevõtete jaoks, et saavutada ÜPP eesmärgid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et ülejäänud eeltingimuste edukaks täitmiseks eraldatakse piisavalt vahendeid; tunneb muret asjaolu pärast, et ülemäärane bürokraatia ja keerulised eeskirjad vähendavad ÜPP-põhise rahastamise atraktiivsust; loodab lihtsustamise viivitamatut saavutamist;
27. tunneb heameelt asjaolu üle, et komisjon kutsus kokku kõrgetasemelise sõltumatute ekspertide rühma Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasusaajate huvides toimuva lihtsustamise jälgimiseks, mille eesmärk on vähendada kõnealuste fondide, sh EAFRD toetusesaajate halduskoormust; loodab, et rühma aruanne võimaldab teha kindlaks praktilised viisid, kuidas rakendada Euroopa fondide edasist lihtsustamist, samuti lihtsustada nende juurdepääsetavust;
28. rõhutab, et investeerimiskeskonna parandamiseks ELis tuleb teostada vajalikud struktuurireformid ja vähendada bürokraatiat;
29. tunneb muret asjaolu pärast, et meetmeid, mille eesmärk on aidata põllumajandustootjatel juhtida riske ja luua tootjarühmasid, ei lisatud paljudesse programmidesse, mis võiksid aidata põllumajandustootjatel reageerida paremini turgude suurenenud volatiilsusele;
30. on seisukohal, et põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat, kellel on vajalikud tehnilised teadmised ning ülevaade maaelu ja põllumajandusega seotud küsimustest, on seetõttu maaelu arengu programmide loomupärane juht, ning nõuab tungivalt, et komisjon tagaks töötajate niisuguse arvu olemasolu, mis tagaks ÜPP nõuetekohase rakendamise ja

auditeerimise;

31. rõhutab, et partnerluslepingute ja rakenduskavade eesmärkide edukat saavutamist hõlbustab suuresti kohaliku ja piirkondliku tasandi ning kohalike algatusrühmade ja muude asjaomaste kohapealsete sidusrühmade, näiteks ühistute, kutseorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide aktiivne kaasamine selle tagamiseks, et projektid oleksid kohalikes piirkondades edukalt juurdunud ja tulemuslikult teostatud; tunneb heameelt kogukonna juhitud kohaliku arengu vahendite edukuse üle ning kohalike algatusrühmade oskusteabe üle projektide juhtimise alal kohalikul tasandil; kutsub komisjoni ja maaelu arengu programmide korraldusasutusi üles konsulteerima sidusrühmadega korrapäraselt alates maaelu arengu programmide kavandamisest kuni nende rakendamiseni;
32. palub komisjonil võtta vastu suuniste kogumi, et tutvustada põllumajanduslikule toidutööstusele rahastamisvõimalusi, mida pakutakse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames, kombinatsioonis uue Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondiga;
33. palub ühtlasi komisjonil püüda ühtlustada mõisteid ja eeskirju, et tagada eri fondide ja vahendite vahel suurem sidusus;
34. nõuab meetmete võtmist, et parandada liikmesriikide teadlikkust vajadusest edendada põllumajanduse valdkonna alus- ja jätkuõppe mehhanisme, kasutades selleks Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid ja niisuguseid programme nagu näiteks noortegarantii.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS
TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	13.10.2016	
Lõpphääletuse tulemus	+: 36 -: 3 0: 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Elisabeth Köstinger, Urszula Krupa, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Jens Rohde, Bronis Ropè, Jasenko Selimovic, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Marco Zullo	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Angélique Delahaye, Karin Kadenbach, Hannu Takkula, Estefanía Torres Martínez, Ramón Luis Valcárcel Siso, Miguel Viegas	